

DUURZAAMHEIDSVERSLAG/2024

*Van biobased bouwen
de standaard maken
(doe je zo)*

Voorwoord

Tala is opgericht om de Nederlandse woningbouw te **verduurzamen**.

Dat zijn we in hoog tempo aan het doen.

De meetbare resultaten hiervan delen we regelmatig op allerlei manieren.

We delen ook graag een totaaloverzicht en een integrale kijk op wat duurzaam ondernemen betekent in onze ogen.

Daarom dit **Groene Jaarverslag**.

Het is een eerste aanzet om te **inspireren**, transparant te zijn en om onszelf te blijven **motiveren** dat het altijd beter kan.

Veel kijk en leesplezier!

Victor de Beus & Ieke Selen

Oprichters Tala

Inhoud in vogelvlucht

Voorwoord	Pagina 2
Volledig duurzaam bouwen	Pagina 5
Groener doen	Pagina 6
Slimmer werken	Pagina 14
Tala als werkgever	Pagina 17
Vooruitblik	Pagina 20

Hoe Tala werkt

1 CONCEPTUEEL ONTWERPEN

- Altijd permanent bouwbesluit
- Modulair en prefab
- Alle expertise onder 1 dak

2 NATUURLIJKE MATERIALEN

- 90% biobased
- Netto CO₂ opslag
- Volledig circulair

3 MODULAIR BOUWEN

- 100% fabrieksmatig
- Gegarandeerde kwaliteit
- Lekker binnen bouwen

5 LEUKER WONEN

- Sfeervol en gezond
- Diverse configuraties
- Slimme indeling

4 PLAATSIING MODULES

- 1 woning per dagdeel
- Minimale overlast op locatie
- Emissie-arm bouwen

Van volledig duurzaam bouwen de standaard maken

In 2024 was het opnieuw goed zichtbaar dat de natuur onder druk staat. Hitterecords, bosbranden en extreme regenval. De gevolgen van klimaatverandering waren merkbaar. Om verdere klimaatverandering te vertragen is het noodzakelijk dat de CO₂ uitstoot wordt verminderd. Daar kan de bouwsector een grote rol in spelen, aangezien zij verantwoordelijk is voor maar liefst 40% procent van de wereldwijde uitstoot. Nieuwe woningen op een andere manier bouwen kan hierin een groot verschil maken.

Daarom ontwerpen en bouwen we bij Tala huizen van hout en andere biobased materialen. Dat doen we efficiënt in onze eigen fabriek in Broekland. Met als resultaat gezonde, sfeervolle en robuuste woningen met een lange levensduur.

We werken volgens drie pijlers:

GROENER DOEN

90% Biobased
Netto CO₂ opslag
Volledig circulair

SLIMMER WERKEN

Conceptueel ontwerp
Modulair en prefab
Emissie-arm bouwen

LEUKER WONEN

Sfeervol en gezond
Diverse configuraties
Slimme indeling

Groener doen

Heeft alles te maken met ons materiaalgebruik. We kiezen voor natuurlijke materialen zoals hout en houtvezel, die bovendien oneindig hergroeibaar zijn. De productie en verwerking van deze materialen veroorzaken slechts een fractie van de uitstoot van beton, staal, steenwol en baksteen.

Slimmer werken

Gaat over onze manier van bouwen. Door fabrieksmatig te bouwen is er een snellere productie, een veiligere werkomgeving, minder afval, meer hergebruik en een lage zeer lage stikstof en CO₂ uitstoot. Productontwikkeling is bij ons een continu proces. Niet alleen om ervoor te zorgen dat onze woningen groener en slimmer worden, maar ook om ervoor te zorgen dat het nóg leuker is om in een Tala huis te wonen. Onze woningen zijn niet alleen beter voor de aarde, de natuurlijke materialen dragen ook bij aan een gezond en prettig leefklimaat.

Onze missie

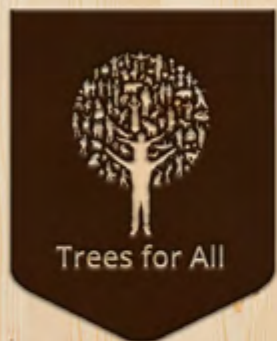
Door slim te ontwerpen en te produceren slaan we met Tala huizen nu al per saldo tientallen tonnen CO₂ op. Zo pakken wij klimaatproblemen én de woningnood aan. Het is onze missie om van volledig duurzaam bouwen de standaard te maken. Een ambitieuze missie, zeker! Maar wij laten dagelijks zien dat het lukt om duurzame, betaalbare woningen te bouwen. De bouwrevolutie is begonnen!

Groener doen

Volledig duurzaam bouwen begint bij kiezen voor biobased en circulaire materialen. Met de laagste footprint nu en geen afval in de toekomst. Wij gebruiken kruislaaghout (CLT) voor de volledige constructie, houtvezel of hennep voor de isolatie en hout en/of bamboe voor de gevel. Al ons hout komt uit duurzaam bosbeheer in Europa en is FSC of PEFC gecertificeerd. Door goed voor de bossen te zorgen zal er altijd voldoende hout zijn én blijft er voldoende bos over.

In samenwerking met Trees for All planten we voor iedere boom die in onze huizen nodig is twee bomen terug. In 2024 hebben we **600 bomen** geplant! Zo geven we terug aan de aarde.

Waar biobased nog niet mogelijk is, kiezen we eerst voor gerecycled materiaal en anders voor dat met de kleinste voetafdruk. Ondertussen blijven we zoeken naar steeds duurzamere opties en slimme innovaties.

Het keurmerk voor
verantwoord bosbeheer

20 woningen (PMC 13)

WonenLimburg

- 85% biobased
- 670 ton CO₂ opgeslagen in de woningen
- 86% losmaakbaar en herbruikbaar
- MPG 0,34
- Dakbloemenweide voor insecten en vogels
- Sanitair met ervaring (uit sloopprojecten)

Heinseweg
Sittard

CoBouw Duurzaamheid Award

Ons project aan de Heinseweg in Sittard was één van de drie genomineerden voor de CoBouw Award Duurzaamheid. We zijn trots op de nominatie, omdat het project niet draaide om duurzaamheid, maar om betaalbaarheid en snelheid. Zo blijkt maar weer dat duurzaam bouwen om betaalbare woningen te realiseren elkaar niet uitsluiten.

10 Rug-aan rug woningen (PMC 2)

Omnia Wonen

- 82% biobased (incl. installaties)
- 470 ton CO₂ opgeslagen in de woningen
- 73% losmaakbaar en herbruikbaar
- MPG 0,25
- Zeer energiezuinig

Hoevelaar
Woudenberg

21 huurwoningen (PMC 2 en PMC 3)

Wonion

85% biobased

484 CO₂ opgeslagen in de woningen

87% losmaakbaar en herbruikbaar

Energie Prestatie Vergoeding (EPV) van toepassing

MPG 0,33

Circulaire bergingen van hergebruikte materialen

Koningin
Emmastraat
Terborg

Kinderdag- verblijf KOSMO

Gezond binnenklimaat
Modern en kleurrijk
Natuurinclusief

Grote
Maatweg
Wierden

Kinderdagverblijf Kleine Maatjes Wierden

In opdracht van kinderopvangorganisatie Kosmo hebben we een nieuwe locatie in Wierden gebouwd. Het kinderdagverblijf is duurzaam, gezond en efficiënt gebouwd als een bouw pakket van kruislaaghout (CLT). Het casco is in slechts vier weken met drie mensen in elkaar gezet.

Een goed voorbeeld van duurzaam bouwen voor de generatie van de toekomst. Met het winnen van de Nationale Houtbouw Publieksprijs 2024 blijkt dat velen het daar mee eens zijn. Een mooie kroon op het werk van velen!

Milieuprestatie gebouwen (MPG)

In het afgelopen jaar is er veel aandacht geweest voor de aanscherping van de **milieuprestatie gebouwen** (MPG). Dit is een berekening van de milieubelasting van alle toegepaste materialen in een gebouw. De norm zou worden aangepast van 0.8 naar 0.5. Daar waren we blij mee, omdat een deel van de markt pas duurzame keuzes maakt als het moet. Bovendien voldoen onze woningen nu al ruimschoots aan die strengere eis. Helaas zijn de rekenregels achter de MPG vooral gebaseerd op de traditionele bouwwijze, waardoor de werkelijke duurzaamheid

van houtbouw en biobased bouwen niet tot zijn recht komt. Ook in de aangepaste MPG zouden staal en beton minder milieubelastend zijn dan hout en andere biobased materialen. Dit werd door verschillende mensen en instanties duidelijk gemaakt in de markconsultatie over de herziening.

Om hier aandacht voor te vragen riepen we andere bouwbedrijven op tot een duurzaam bouwprotest op de A1, met een (prefab)huizenblokkade. En hoewel het een **1-aprilgrap** was, is onze oproep voor strenge en eerlijke eisen in Den Haag gehoord. De ingang van de nieuwe MPG is uitgesteld om opnieuw naar de rekenmethodiek te kijken.

MPG update 2025

Naar aanleiding van de marktconsultatie is de wijziging van de MPG uitgesteld en is onduidelijk wat de volgende stap gaat zijn. Wij zijn, net als de **Gideons**, van mening dat de MPG niet het juiste instrument is om de bouw versneld te verduurzamen.

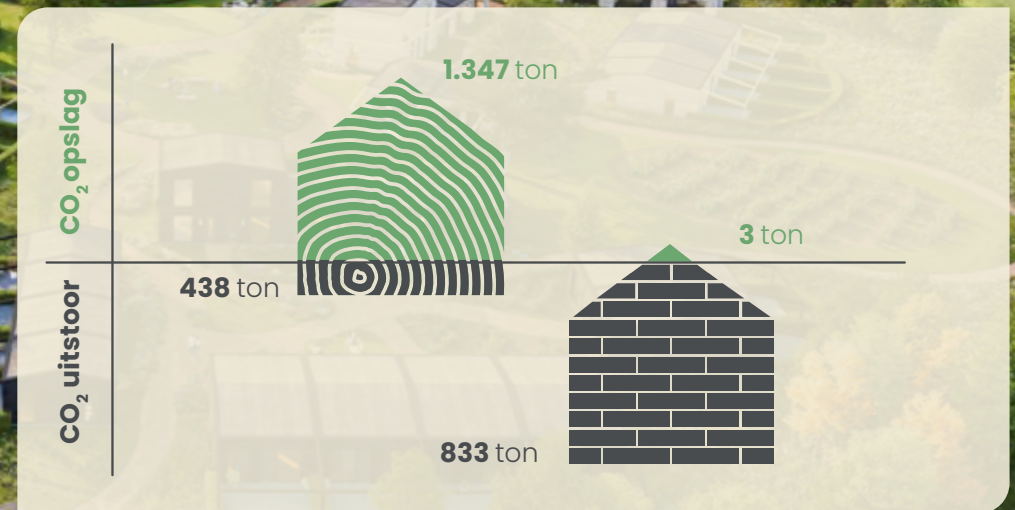
Verdrongen CO₂ uitstoot

Natuurlijk materiaal slaat tijdens de groei heel veel CO₂ op in de vezels. Die opgeslagen CO₂ komt weer pas weer vrij door verrotting of verbranding. Door de materialen als bouw materiaal te gebruiken leggen we CO₂ langdurig vast in onze woningen.

Daarnaast komt er met de bouw van onze woningen minder CO₂ vrij dan bij conventionele op beton gebaseerde woningen. Dit noemen we verdrongen uitstoot.

Met behulp van de BCI (Building Circularity Index) hebben we berekend hoeveel CO₂ het materiaal dat we gebruiken voor een Tala-woning uitstoot en opslaat. Om de verdrongen uitstoot te berekenen hebben we voor dezelfde woning van conventionele materialen dezelfde berekening gemaakt.

In 2024 hebben we met onze projecten in **totaal 1.741 ton CO₂ verdrongen**.

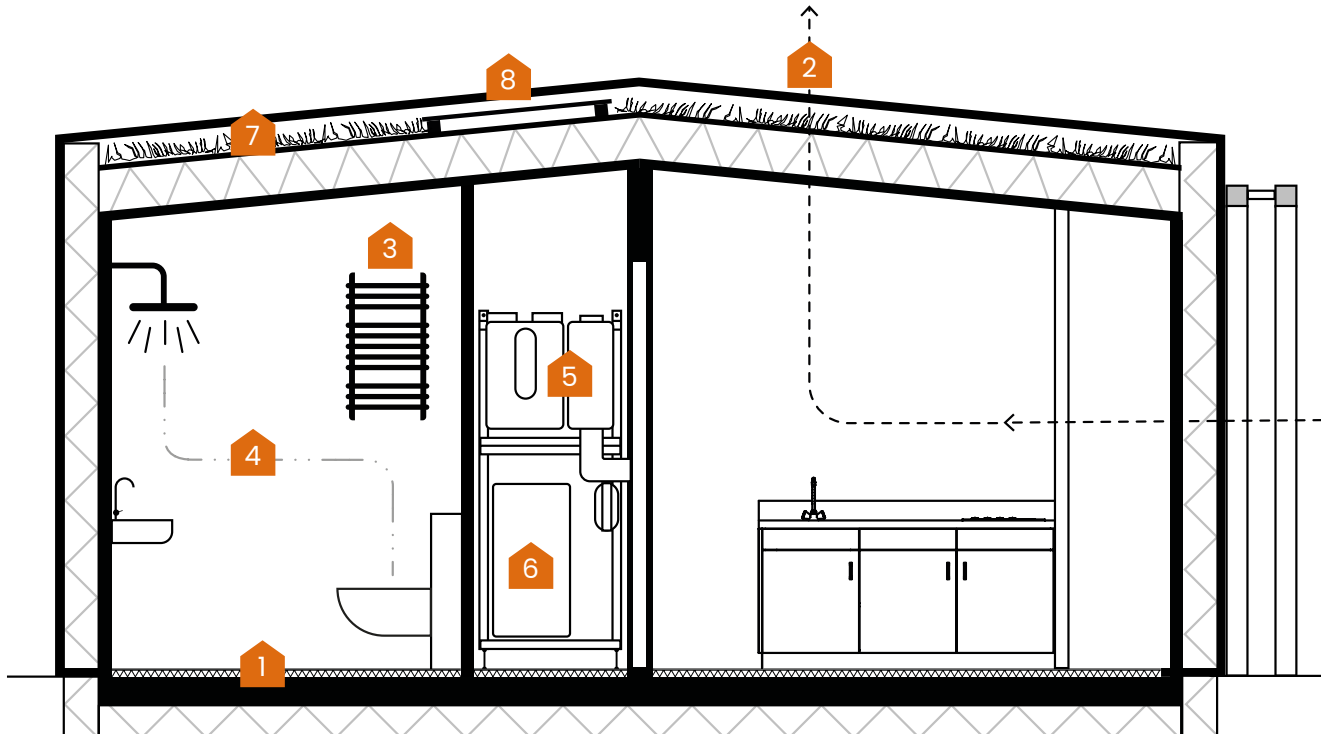

Energieconcepten

Hier is een schematische weergave van ons energieconcept te zien. Ook hiervoor zijn we continu op zoek naar verbetermogelijkheden. Zo hebben we in het afgelopen jaar voor het eerst biobased vloerverwarming en een ventilatiewarmtepomp in skid-vorm toegepast. Ook hebben we hogere energieambities gerealiseerd door PV-panelen toe te passen.

- 1 Vloerverwarming
- 2 Zomernachtventilatie inlaat gevel, afvoer dak
- 3 Elektrische radiator in de badkamer
- 4 Hergebruik douchewater
- 5 Warmtepomp en balansventilatie met WTW
- 6 Voorraadvat warm tapwater
- 7 Groen dak
- 8 Zonnepanelen

Onderdeel	Rc waardes Tala	Rc waardes Bbl
Begane grondvloer	5,1 m ₂ K/W	3,7 m ₂ K/W
Gevel	4,9 m ₂ K/W	4,7 m ₂ K/W
Dak	7,3 m ₂ K/W	6,3 m ₂ K/W

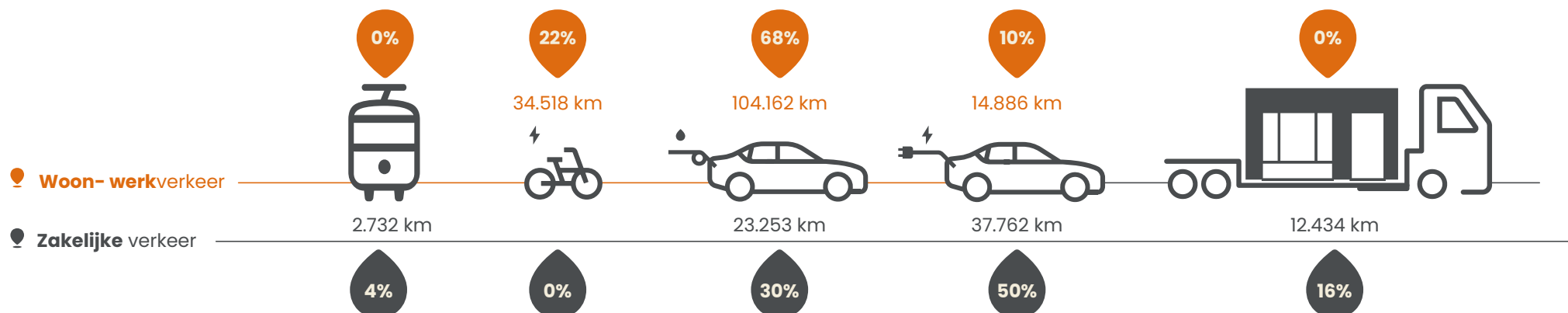

Slimmer werken

De traditionele bouwplaats is niet erg efficiënt. Met af- en aanrijdend personeel en materiaal, steiger op en af, reststukken die niet meer gebruikt worden, wisselende weersomstandigheden en het gebruik van diesel-aggregaten. Dat kan een stuk slimmer!

Daarom produceren wij onze woningen in een fabriek. Hier hebben we veel controle over het proces en de kwaliteit hiervan. Zo hoeven onze bouwers geen zware materialen te tillen doordat de fabriek is voorzien van hijskranen. Er is bijna geen restafval doordat overgebleven materialen gemakkelijk kunnen worden hergebruikt. Daarnaast werken we volledig elektrisch en hebben de weerslementen geen vat op de modules of onze vakmensen.

Eén woning bestaat uit twee tot zes volledig afgewerkte modules, inclusief keuken en badkamer. In één dagdeel plaatsen we dan de woning op locatie, met minimale impact op de omgeving.

Verdrongen kilometers

Door te bouwen in een fabriek hoeven we heel veel kilometers niet te rijden, vergeleken met conventioneel bouwen op een bouwplaats. De bouw van 20 conventionele woningen duurt gemiddeld 6–8 maanden. In die tijd leggen meerdere bouwvakkers ongeveer 50 kilometer per dag af als woon-werkverkeer (CBS). Hetzelfde aantal woningen wordt in onze fabriek binnen 13 weken worden gebouwd. De meeste van onze bouwers fietsen naar hun werk, over een gemiddelde afstand van 13 kilometer enkele reis. We plaatsen 20 woningen in slechts 10 dagen en hebben dan nog enkele weken nodig voor de afbouwwerkzaamheden. Door fabrieksmatig te bouwen kan het aantal vervoersbewegingen met 80% omlaag (W/E Adviseurs, 2022).

Stikstofemissie

In de verschillende bouwfasen van een woning komt er stikstof vrij, zoals bij het verwerken van grondstoffen, het gebruik van machines en voertuigen op de bouwplaats en transportbewegingen. Onderzoek toont aan dat de stikstofemissie bij prefab houten woningen veel lager is dan bij traditionele bouw. Dit heeft verschillende oorzaken. Allereerst heeft CLT een lagere stikstof uitstoot dan beton of cement doordat er geen hoge verhitting nodig is. Bovendien gaat prefab bouwen sneller, wat leidt tot minder uitstoot op de bouwplaats en minder vervoersbewegingen. Fabrieksmatig draaien machines op elektriciteit, terwijl dit op traditionele bouwplaatsen nog vaak met dieselaggregaten gebeurt. Ook kunnen modules efficiënt worden

Verbruikstype	CO ₂ uitstoot (ton)
Gas	4,2
Elektra (35.900 kWh)	13,3
Benzineauto (38.139 km)	5,9
Elektrische auto (52.648 km)	3,5
Totaal	26,9

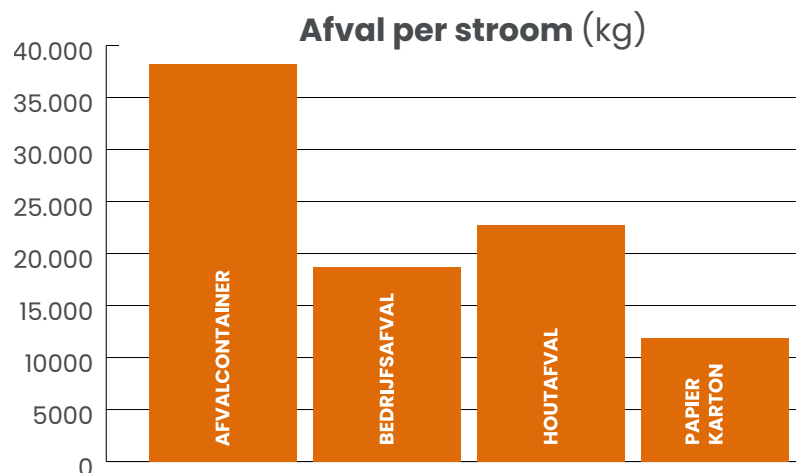
vervoerd, terwijl er bij traditionele bouw veel materialen los worden aangeleverd (cement, wapeningsstaal, steigerbouw, metselspecie, etc). Onderzoek toont aan dat prefab woningbouw alleen in de bouwfase al kan leiden tot stikstofemissie besparingen van 50% ten opzichte van traditionele betonbouw (WE/Adviseurs, 2022).

CO₂ uitstoot

Op basis van beperkte openbare data kunnen we vaststellen dat kleine tot middelgrote bouwbedrijven gemiddeld tussen de 80 en 200 ton CO₂ uitstoten door bedrijfsvoering (exclusief de uitstoot van bouwprojecten zelf). De 26,9 ton CO₂ die Tala heeft uitgestoten is significant lager in vergelijking tot andere bedrijven van gelijke grootte.

Afvalstromen

Er is bijna geen restafval doordat overgebleven materialen in de fabriek gemakkelijk kunnen worden hergebruikt en het CLT als halffabricaten wordt geleverd. Een module bevat gemiddeld 14 m³ aan hout en houtvezelisolatie, samen iets meer dan 4.000 kg is. In totaal was het houtafval 22.760 kg, wat omgerekend ongeveer 130 kg per module is. Oftewel: zo'n 3%. We proberen afval steeds verder te beperken en werken hiervoor samen met onze partners. Een goed voorbeeld is het installatiemateriaal. Dat komt binnen zonder single-use verpakkingsmateriaal. Per woning wordt het installatiemateriaal in een herbruikbare bak aangeleverd, die daarna weer retour gaat.

Stenen eruit, groen erin!

In het afgelopen jaar zijn we bezig geweest met het vergroenen van ons bedrijfsterrein. Naast de al aanwezige plantenbakken zijn er nu ook tegels vervangen door beplanting. Er is een aangename zitplek gecreeërd waar medewerkers kunnen lunchen, omringd door groen. Ook zijn de gevels van het kantoor vergroend door klimplanten aan te leggen. Dit zorgt er niet alleen voor dat het pand er natuurlijker en fleuriger uitziet, het groen zal er op den duur ook voor zorgen dat de kantoren op zonnige dagen minder snel opwarmen. Uiteraard kozen we alleen voor biologische planten, vrij van chemische bestrijdingsmiddelen en kunstmest. Tot slot heeft ook onze fietsenstalling een upgrade gekregen. Er is een dakbloemenweide aangelegd, waarin ruim 40 inheemse plantsoorten zijn verwerkt.

Bij Tala zijn we door en door groen

Dat zie je terug in de keuzes die we maken voor producten en materialen. Kleine aanpassingen kunnen immers voor grote verschillen zorgen. Zo houden we zoveel mogelijk rekening met de herkomst van producten en kiezen we waar mogelijk voor het hergebruiken van producten. In onderstaande R-ladder van circulariteit zijn enkele voorbeelden te zien van productkeuzes die wij maken.

REDUCE

Verminderen van materialen en grondstoffen

- Gecertificeerd hout en papier
- Biologische boodschappen
- Fairtrade koffie
- Bamboe toiletpapier
- Plant-based schoonmaakmiddelen

RE-USE

Levensduur van Producten en onderdelen verlengen

- Refurbished werktelefoons
- Koffiekopjes en plantenspotten van de kringloopwinkel

RECYCLE

Hergebruik van materialen i.p.v. verbranden of storten

- Werkkleding wordt hergebruikt en gerecycled
- Bedrijfsmeubels van reststukken CLT

Tala als werkgever

2021

(6 fte*)

5

Man

1

Vrouw

2022

(19 fte*)

16

Man

3

Vrouw

2023

(27 fte*)

21

Man

6

Vrouw

2024

(39 fte*)

32

Man

7

Vrouw

In 2024 is er 1 medewerker uit dienst getreden na een dienstverband van 2 jaar en 11 maanden.

*exclusief stagiaires en "flexibele schil"

Medewerkerstevredenheidsonderzoek

In december 2024 namen de Talisten voor de tweede keer deel aan een medewerkerstevredenheidsonderzoek (MTO). Talisten zijn trots om voor Tala te werken (score 9,3 van 10) en zouden Tala aanbevelen als werkgever aan anderen (score 9 van 10).

De belangrijkste redenen voor Talisten om zich dagelijks in te zetten voor Tala zijn:

- De organisatie streeft doelen na waar ze zelf graag aan bij willen dragen;
- Dat Tala leuker werk biedt dan andere organisaties. Dit heeft te maken met de unieke werkwijze van Tala, het ontwerpen en het bouwen van biobased prefab woningen onder het dak van onze eigen fabriek.
- De collegiale sfeer in alle delen van de organisatie. Tala heeft een werkomgeving gecreëerd waarin je jezelf kan zijn en je thuis voelt.

In deze opsomming herkennen we ook onze drie pijlers; groener doen, slimmer werken, leuker wonen. Een directe aanmoediging om zo door te gaan.

Verzuim

Het ziekteverzuim van Tala is ten opzichte van 2023 fors toegenomen. Het verzuimpercentage van 1,46% is toegenomen tot 4,0%. Dit komt doordat er een aantal medewerkers langdurig ziek zijn geweest. Het verzuimpercentage ligt lager dan het gemiddelde branche percentage (4,6%) Bron: CBR.

Veiligheid

Het is ons doel om iedere Talist iedere dag in goede gezondheid naar huis te zien gaan. Met een zero-ongevallen doelstelling en uitgebreide aandacht voor mentaal welzijn en digitale veiligheid. Deze doelstelling hebben we in 2024 behaald.

In onze fabriek zijn alle standaard maatregelen rondom veiligheid van kracht. Denk aan het dragen van PBM's, BHV opleiding en begeleiding, toolboxmeetings en maandelijks aandacht voor de meldingen van (bijna) ongevallen in de vier-wekelijkse bedrijfsbrede update. Daarnaast is er een externe veiligheidkundige die regelmatig met een collega verbeterondes loopt in de fabriek en een vertrouwenspersoon. In 2025 werken we aan het behalen van VCA certificering.

Tala als werkgever

De kennis en kunde van iedere medewerker is uniek en de gezamenlijke inzet bepaalt of we succesvol zijn of niet. Daarom investeert Tala veel in haar medewerkers. Dat doen we op verschillende manieren:

- Vier-wekelijkse Tala-update
- Fruit op werk
- Collectieve zorgverzekering
- Regeling voor onbetaald verlof
- Regeling voor aanschaf duurzaam vervoersmiddel
- Thuiswerkbeleid voor goede balans werk en privé
- Vergoeding beeldschermbril
- Inrichting thuiswerkplek
- Tala zomer- en kerstspektakel
- Opleidingen en trainingen

Daarnaast zijn er nog de zogeheten 'Tala sessies.' Dit zijn informele momenten waarop we het werk even stil leggen om wat anders met elkaar te doen. Zo vieren we iedere maand de verjaardagen van die maand met een lekker stukje taart en deelt iemand iets over zijn hobby in een workshop voor collega's. Zo voelt het werken bij Tala een beetje als thuiskomen.

Zie de mogelijkheden om anderen te helpen

Take a look around, dan zie je mogelijkheden om anderen te helpen. Tala gelooft dat het als organisatie belangrijk is om lokale initiatieven te ondersteunen en onderdeel uit te maken van de gemeenschap. Zo hielpen we de nieuwe natuurlijke speeltuin in het dorp aan een rolstoelvriendelijke picknickbank en ondersteunden we de bouw van een nieuwe ruimte van de Horsthoeve, waar jongvolwassenen worden begeleid en ondersteund. Ook sponsorde we het East Side BMX Team uit de regio, een nieuwe vereniging die jonge BMX'ers traint om op (inter) nationaal niveau te laten racen. We hebben verschillende klassen van de basisschool uit Broekland ontvangen om hen wat te leren over de manier waarop wij huizen bouwen, zoals tijdens de Girls' Day 2024 vanuit de VHTO.

Vooruitblik

Zoals al gezegd in het voorwoord: het kan altijd beter.

Daarom gaan we ook in 2025 met concrete punten aan de slag om nog **groener** te doen en **slimmer** en **leuker** te werken.

Groener doen

We blijven ook in het komende jaar werken aan het verhogen van biobased en circulair materiaalgebruik. Het streven blijft een woning van 100% natuurlijk materiaal. We kijken ook naar het reduceren van materiaalgebruik, uiteraard met behoud van kwaliteit.

Duurzamere materialen die we onderzoeken voor toepassing zijn:

- Thermische accu in warmtepomp;
- Inblaasisolatie;
- Vloer- en wandpanelen van gerecyclede materialen;
- Ontwikkelingen op het gebied van installatiearm bouwen.

Voor het vervoer moeten de modules verpakt worden. We onderzoeken op dit moment duurzamere en vooral herbruikbare manieren om dat te doen.

In het komende jaar zullen we een gestapeld woningconcept uitwerken. Ook gaan we aan de slag met het certificeren van de CO₂ opslag in onze projecten.

Slimmer werken

Slimmer werken wordt belangrijker als we meer projecten willen opleveren. Opschaling van de productiecapaciteit is op het moment van schrijven in een vergevorderd stadium. Alle lessen die we geleerd hebben van de opschaling in Broekland komen ons daarbij goed van pas.

Ook het proces van plaatsen blijft onze aandacht houden.

Zo onderzoeken we:

- Mogelijkheden voor een elektrische hijskraan, samen met logistieke partners;
- De aanschaf van een bouwkeet met zonnepanelen en meer accupacks om off-grid te kunnen werken op bouwlocaties;
- Hoe het koppelen van de modules te vereenvoudigen.

Leuker wonen werken

Opschalen naar meer woningen is ook opschalen naar meer Talisten. Het blijft een belangrijk doel om mensen aan ons te binden die bij ons en onze visie passen. Dat wij duidelijk zijn in waar we voor staan en gaan is een van onze grootste krachten.

Om de aansluiting met en van Talisten te blijven voeden mag onze groei zaken als Tala Leert en Tala Deelt niet in de weg staan. Wij blijven het belangrijk maken dat Talisten snappen welke rol collega's vervullen en wat hen buiten het werk bezighoudt. De aansluiting bij onze missie en kernwaarden borgen we door o.a. twee kernwaardenworkshops te organiseren.

Talisten maken Tala. Daarom blijft ook veiligheid een belangrijk speerpunt.

De extra maatregelen die in het komende jaar vorm krijgen zijn:

- Veiligheidsinspecties op de bouwplaats;
- Dakrandbeveiliging en trappen-toren aanschaffen;
- VGM-plan (veiligheid, gezondheid en milieu) aanscherpen.

Huizen waar je
van hout

op eigen houtje

Uit het juiste
hout gesneden

Hout het veilig

Dit snijdt hout

Hout het simpel

tala

natuurlijk
bouwen